

Wybory do Parlamentu Europejskiego

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Poziom zainteresowania tegorocznymi wyborami europejskimi znacznie przekracza zainteresowanie eurowyborami w latach ubiegłych. Zbliżającymi się wyborami do Parlamentu Europejskiego interesuje się blisko dwie trzecie dorosłych Polaków (63%). Od kwietnia odsetek zainteresowanych tymi wyborami zwiększył się o 7 punktów procentowych, zaś od lutego – aż o 19 punktów¹.

TABELA 1

Deklarowane zainteresowanie wyborami do Parlamentu Europejskiego	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	2003		2004		2009					2014					2019				
	X	III	V	I	II	III	IV	7-13 V	20-27 V	I	II	III	IV	IV/ V	V	II	III	IV	V
w procentach																			
Interesuję się	47	40	41	32	29	33	30	34	38	32	28	31	33	35	40	44	54	56	63
Nie interesuję się	49	57	57	66	68	63	68	65	59	66	70	68	66	64	59	54	44	42	36
Trudno powiedzieć	4	3	2	2	3	4	2	1	3	2	2	1	0	1	1	2	2	2	1

Duże zainteresowanie wyborami do Parlamentu Europejskiego znajduje wyraz w zapowiadany rekordowo liczny udział w tych wyborach. Głosowanie w nadchodzących wyborach deklaruje aż 67% ankietowanych, o 7 punktów procentowych więcej niż w kwietniu i o 15 punktów więcej niż w lutym. Zapowiadana partycypacja wyborcza jest nie tylko znacznie wyższa, niż była w latach ubiegłych: w 2009 i 2014 roku, ale także zbliżona do frekwencji deklarowanej przed krajowymi wyborami parlamentarnymi w październiku 2015 roku (68% w badaniu realizowanym w analogicznym okresie, a więc na mniej więcej tydzień przed wyborami).

Duże zainteresowanie udziałem w wyborach zapowiada rekordowo wysoką frekwencję przy urnach, która – biorąc pod uwagę dynamikę zmian – może sięgnąć nawet 40%.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (348) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 16–23 maja 2019 roku na liczącej 1138 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego?

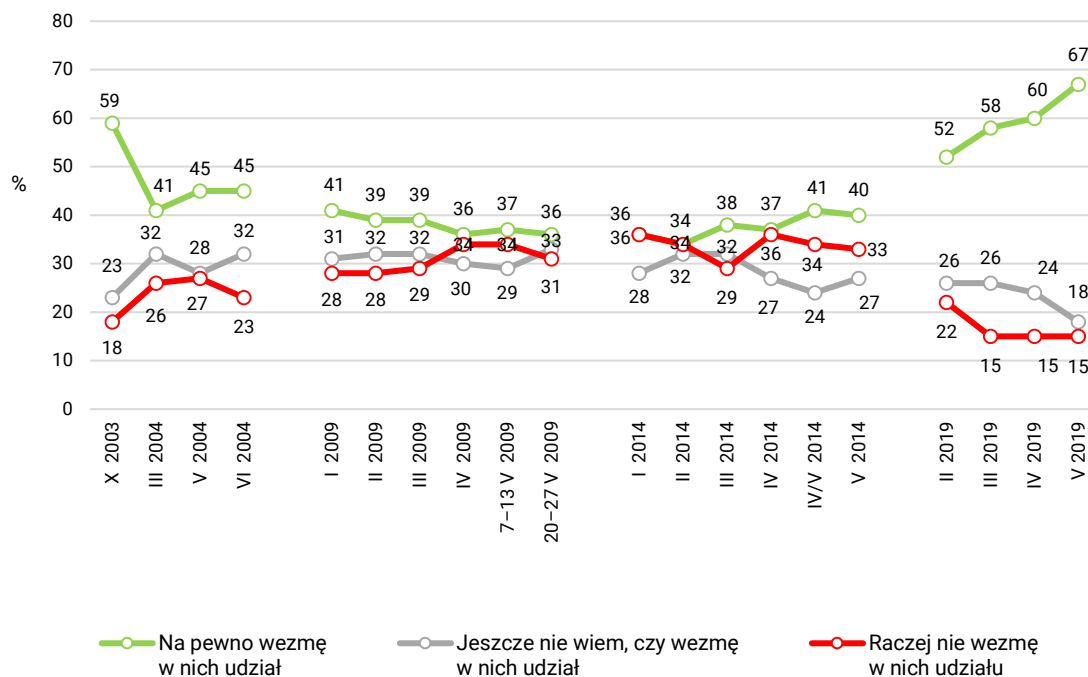

TABELA 2. WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Termin badania	2014				2019			
	II	III	IV	V*	II	III	IV	V**
Deklarowana frekwencja	34,2%	37,8%	37,1%	40,0%	52,0%	58,1%	60,4%	66,7
Rzeczywista frekwencja	23,83%				?			
Stosunek frekwencji rzeczywistej do deklarowanej	0,70	0,63	0,64	0,60	?	?	?	?
(Spodziewana) frekwencja w wyborach do PE w 2019 przy założeniu, że stosunek frekwencji rzeczywistej do deklarowanej byłby taki sam jak w 2014					36%	37%	39%	40%

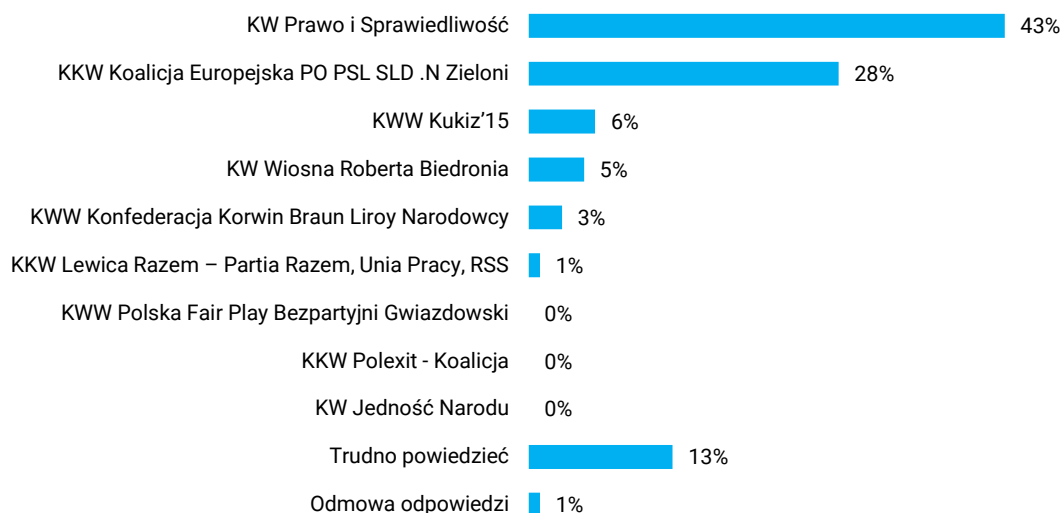
* Badanie realizowane na mniej więcej dwa tygodnie przed wyborami

** Badanie realizowane na mniej więcej tydzień przed wyborami

Ponad dwie piąte zadeklarowanych uczestników wyborów (43%) chce poprzeć Prawo i Sprawiedliwość. Na drugim miejscu, z poparciem 28% zadeklarowanych wyborców, plasuje się Koalicja Europejska PO PSL SLD .N Zieloni. Pozostałe komitety wyborcze uzyskują już znacznie niższe poparcie społeczne. Wśród nich na głosy wyborców i wprowadzenie swoich przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego może liczyć Kukiz'15 (6%) oraz Wiosna Roberta Biedronia (5%). Mniej zwolenników mają Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy (3%) oraz Lewica Razem – Partia Razem, Unia Pracy, RSS (1%). Więcej niż co ósmy badany zamierzający uczestniczyć w wyborach (13%) nie wie jeszcze, na kandydata którego komitetu wyborczego zagłosuje.

CBOS

RYS. 2. Na kandydata jakiego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Parlamentu Europejskiego?

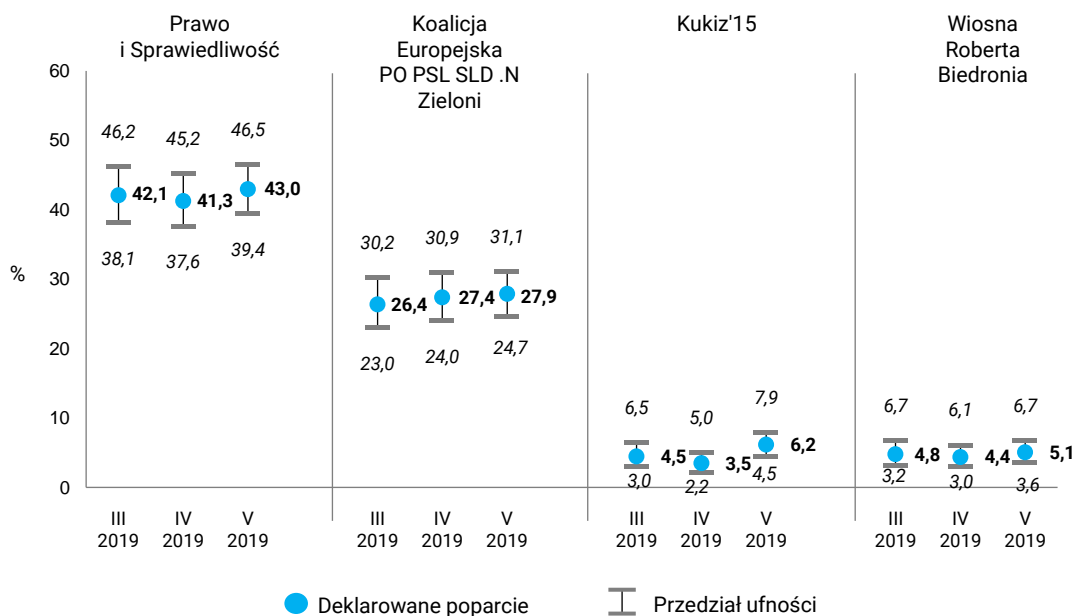

W porównaniu z kwietniem odsetek respondentów niezdecydowanych zmniejszył się o 5 punktów procentowych. Na krystalizacji preferencji wyborczych zyskały przede wszystkim Kukiz'15 (wzrost poparcia o 3 punkty procentowe) oraz Prawo i Sprawiedliwość (wzrost o 2 punkty).

TABELA 3. ZMIANY POPARCIA DLA KOMITETÓW WYBORCZYCH W WYBORACH DO PE

	III 2019	IV 2019	V 2019
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	42	41	43
Koalicja Europejska PO PSL SLD .N Zieloni	26	27	28
Kukiz '15	5	3	6
Wiosna Roberta Biedronia	4	4	5
Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy	3	2	3
Lewica Razem – Partia Razem, Unia Pracy, RSS	1	1	1
Polska Fair Play Bezpartyjni Gwiazdowski	0	2	0
Inny komitet wyborczy	1	1	0
Trudno powiedzieć	16	18	13
Odmowa odpowiedzi	1	1	1

RYS. 3. Deklarowane poparcie dla PiS, KE, Kukiz'15 i Wiosny w wyborach do Parlamentu Europejskiego

Trwający maraton wyborczy oraz dynamicznie rozwijająca się kampania wyjątkowo angażują wyborców. Jeszcze nigdy wybory do Parlamentu Europejskiego nie budziły w Polsce tak dużego zainteresowania, a mobilizacja do udziału w głosowaniu nie była tak duża jak obecnie. Rosnąca mobilizacja wyborcza nie przynosi zasadniczych zmian w układzie poparcia dla obu głównych konkurentów w tych wyborach: Prawa i Sprawiedliwości oraz Koalicji Europejskiej. Spośród pozostałych komitetów największe szanse na wprowadzenie swoich przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego mają Kukiz'15 i Wiosna Roberta Biedronia.

Opracowała

Beata Roguska

TABELA 1

		26 maja tego roku odbędą się w Polsce wybory do Parlamentu Europejskiego. Czy Pan(i) osobiście interesuje się tymi wyborami?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		63	36	1	1138
Płeć	Mężczyźni	68	31	1	536
	Kobiety	59	40	1	602
Wiek	18–24 lata	35	64	1	84
	25–34	56	42	2	228
	35–44	57	43		195
	45–54	64	35	1	155
	55–64	74	26		224
	65 lat i więcej	74	24	2	253
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	40	2	458
	Miasto do 19 999	66	34		162
	20 000 – 99 999	65	35	0	221
	100 000 – 499 999	72	28		176
	500 000 i więcej mieszk.	65	35		121
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	47	51	2	200
	Zasadnicze zawodowe	65	35	0	271
	Średnie	62	37	1	359
	Wyższe	74	25	0	308
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	76	24		113
	Średni personel, technicy	68	32		32
	Pracownicy adm.-biurowi	55	45		94
	Pracownicy usług	48	50	2	70
	Robotnicy wykwalifikowani	58	41	0	140
	Robotnicy niewykwalifik.	61	39		44
	Rolnicy	63	37		55
	Pracujący na własny rach.	72	23	5	74
	Bezrobotni	42	58		25
	Emeryci	74	25	2	304
	Renciści	64	36		57
	Uczniowie i studenci	38	61	2	51
	Gospodynie domowe i inni	52	48		80
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	73	26	1
spółce właścicieli prywatnych i państwa		60	40		96
sekt. pryw. poza rolnict.		59	40	1	327
prywatnym gosp. rolnym		64	36		60
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	52	46	1	115
	Od 900 zł do 1299 zł	65	35	1	164
	Od 1300 zł do 1799 zł	68	30	2	160
	Od 1800 zł do 2499 zł	71	28	1	171
	2500 zł i więcej	77	23	1	192
Ocena własnych war. mater.	Złe	65	35		65
	Średnie	58	41	1	397
	Dobre	66	33	1	676
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	62	34	4	65
	Raz w tygodniu	67	32	1	478
	1–2 razy w miesiącu	62	38		169
	Kilka razy w roku	59	39	2	207
	W ogóle nie uczestniczy	64	36		143
Poglądy polityczne	Lewica	79	20	1	174
	Centrum	59	41	0	278
	Prawica	78	21	1	419
	Trudno powiedzieć	35	63	2	246

TABELA 2

		Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego?			Liczba osób	
		Na pewno wezmę w nich udział	Jeszcze nie wiem, czy wezmę w nich udział	Raczej nie wezmę w nich udziału		
		%	%	%		
Ogółem		67	18	15	1136	
Płeć	Mężczyźni	68	18	15	536	
	Kobiety	66	19	15	600	
Wiek	18–24 lata	40	27	33	83	
	25–34	60	23	17	228	
	35–44	58	24	19	195	
	45–54	67	18	15	155	
	55–64	78	14	7	224	
	65 lat i więcej	79	10	11	252	
Miejsce zamieszkania	Wieś	60	21	19	458	
	Miasto do 19 999	74	13	13	161	
	20 000 – 99 999	68	19	13	220	
	100 000 – 499 999	72	16	12	176	
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	72	18	10	121	
	Podstawowe / gimnazjalne	51	23	26	198	
	Zasadnicze zawodowe	66	18	16	270	
	Średnie	66	20	14	359	
Grupa społeczna i zawodowa	Wyższe	79	14	7	308	
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	83	9	8	113	
	Średni personel, technicy	67	21	11	32	
	Pracownicy adm.-biurowi	64	22	14	94	
	Pracownicy usług	43	26	32	70	
	Robotnicy wykwalifikowani	61	22	17	140	
	Robotnicy niewykwalifik.	65	26	10	44	
	Rolnicy	67	21	13	55	
	Pracujący na własny rach.	66	25	9	74	
	Bezrobotni	51	22	26	25	
	Emeryci	78	12	10	303	
	Renciści	62	19	19	57	
	Uczniowie i studenci	43	29	28	49	
	Gospodynie domowe i inni	59	16	24	80	
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	77	10	13	142
		spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	27	12	96
sekt. prywat. poza rolnict.		62	22	16	327	
prywatnym gosp. rolnym		69	21	9	60	
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	56	24	20	115	
	Od 900 zł do 1299 zł	66	18	16	164	
	Od 1300 zł do 1799 zł	70	17	13	159	
	Od 1800 zł do 2499 zł	72	16	12	171	
Ocena własnych war. mater.	2500 zł i więcej	80	10	10	192	
	Złe	62	18	20	65	
	Średnie	60	21	18	397	
Udział w prakt. religijnych	Dobre	71	16	13	674	
	Kilka razy w tygodniu	72	16	12	65	
	Raz w tygodniu	73	16	11	477	
	1–2 razy w miesiącu	59	22	18	169	
	Kilka razy w roku	65	18	17	206	
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	61	17	22	143	
	Lewica	82	11	7	174	
	Centrum	62	24	14	278	
	Prawica	79	15	6	419	
	Trudno powiedzieć	43	23	34	244	

TABELA 3

		Na kandydata jakiego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Parlamentu Europejskiego?									Liczba osób
		KWW Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy	KW Wiosna Roberta Biedonia	KKW Koalicja Europejska PO PSL SLD .N Zieloni	KW Prawo i Sprawiedliwość	KKW Lewica Razem – Partia Razem, Unia Pracy, RSS	KWW Kukiz'15	KWW Polska Fair Play Bezpartyjni Gwiazdowski	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		3	5	28	43	1	6	0	13	1	759
Płeć	Mężczyźni	5	5	28	42	1	8	0	11	1	364
	Kobiety	2	5	28	43	0	4		15	2	396
Wiek	18–24 lata	8	13	9	31		16		23		33
	25–34	8	8	27	25	1	10		20	3	136
	35–44	2	9	28	30		13	1	16	1	112
	45–54	4	3	24	46	1	3		18	1	104
	55–64	1	3	28	54		3		10	2	175
	65 lat i więcej	0	3	34	53	1	3		6	1	199
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	3	20	57	0	5		10	2	276
	Miasto do 19 999	3	6	29	34		9		17	2	120
	20 000 – 99 999	3	9	36	35	1	2		13	1	150
	100 000 – 499 999	5	4	28	36	0	10		16	1	127
	500 000 i więcej mieszk.	1	5	36	33	2	6	1	13	2	87
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	1	3	15	62		2		17	1	102
	Zasadnicze zawodowe	1	1	18	64	0	4		10	1	178
	Średnie	3	6	26	43	1	8		12	1	236
	Wyższe	5	9	42	20		7	0	15	2	244
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. Z wyższym wyksz.	5	7	42	20		12		12	3	94
	Średni personel, technicy		5	34	27		8		27		22
	Pracownicy adm.-biurowi	11	8	24	30	2	8	1	15		60
	Pracownicy usług	4		26	43		3		24		30
	Robotnicy wykwalifikowani	3	8	16	47		10		15	1	86
	Robotnicy niewykwalifik.	7			62		2		27	3	29
	Rolnicy		3	6	73		8		10		36
	Pracujący na własny rach.	5	14	49	20		2		10		49
	Bezrobotni		6	5	39		12		18	20	13
	Emeryci	0	2	33	55	1	2		6	1	237
	Renciści			20	62	2	5		10		35
	Uczniowie i studenci	5	11	12	18		22		31		21
	Gospodynie domowe i inni	2	10	30	32		6		20		47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	4	30	34		5		18	4	109
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	9	22	43	2	10		10		58
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	7	30	30		10	0	16	1	201
	prywatnym gosp. rolnym		10	5	69		5		10		42

TABELA 3 cd.

		Na kandydata jakiego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Parlamentu Europejskiego?									Liczba osób
		KWW Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy	KW Wiosna Roberta Biedronia	KKW Koalicja Europejska PO PSL SLD .N Zieloni	KW Prawo i Sprawiedliwość	KKW Lewica Razem – Partia Razem, Unia Pracy, RSS	KWW Kukiz'15	KWW Polska Fair Play Bezpartyjni Gwiazdowski	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		3	5	28	43	1	6	0	13	1	759
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	1	4	18	54		10		12	1	65
	Od 900 zł do 1299 zł	1	3	15	68	2	4		6	1	109
	Od 1300 zł do 1799 zł	2	3	28	49		7		11		112
	Od 1800 zł do 2499 zł	5	6	31	38	0	8		12		124
	2500 zł i więcej	3	9	42	29		6		10	2	154
Ocena własnych war. mater.	Złe			21	59		9		11		40
	Średnie	2	3	28	43	0	7		15	2	240
	Dobre	4	7	28	41	1	6	0	12	1	479
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4	4	7	76	2			7		47
	Raz w tygodniu	2	2	25	56		6		7	2	347
	1–2 razy w miesiącu	3	7	21	36	1	10		21		100
	Kilka razy w roku	6	8	32	30	0	8		15	1	134
	W ogóle nie uczestniczy	3	12	49	14	1	4		16		87
Poglądy polityczne	Lewica	2	14	60	8	1	6		10		142
	Centrum	2	6	44	21	1	9	1	15	2	172
	Prawica	4	1	9	73	0	5		6	1	331
	Trudno powiedzieć	2	6	21	31		3		34	2	104